

چکیده

شهرهای سنتی با گذشت زمان، نه تنها ارزش و جذابیت خود را از دست نداده اند، بلکه با گسترش روز افزون زندگی مدرن، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته اند که این امر مطمئناً در سایه اصول و اندیشه هایی است که در خلق آنها به کار گرفته شده است. شهرسازی در اصفهان قدیم نیز در پی تحقق بخشیدن به اصولی است که حاکم بر شالوده شهر بوده، به گونه ای که با نحوه خاص شکل گیری خود، معانی ای را مطرح می سازد که در طی قرون، مورد تحسین قرار گرفته و حتی هم اینک نیز نمونه ای برای ارجاع الگوهای طراحی شهری است. حال این سوال مطرح می شود که راز ماندگاری فضاهای شهری قدیمی در چیست و چرا مردم به آنها علاقه مندند؟ دلایل موفق بودن محیط های شهری قدیمی در چیست و آیا مکان های نظیر آن در جاهای دیگر نیز می تواند موفق و مناسب باشد یا خیر؟

پژوهش حاضر که از نوع کاربردی است، شناخت اصول و ویژگیهایی را که فضاهای شهری در اصفهان قدیم منطبق با آن شکل گرفته اند را با تأکید بر محلات شهر خصوصاً محورهای تاریخی اصفهان قدیم و با استفاده از شیوه تحلیل آثار باقیمانده از بناها و فضاهای شهرهای تاریخی، در دستور کار خود قرار داده است.

امید است پژوهشگر پس از بررسی الگوها و نمونه های موفق محیط های شهری و با استخراج اصول و قواعد شهرسازی گذشته از طریق تعمیم نمایانگرهای محیطی بر فضاهای شهری گذشته به گردآوری اصولی دست یابد که شالوده شهرهای ارزشمند سنتی بوده اند و باید در برنامه ریزی و طراحی محیط های شهری جدید مورد توجه قرار گیرند و در نهایت با بررسی و تحلیل هر کدام از این اصول در محله های شهری، راه حل ها و راهنمایی مطرح شود که بتواند برای حال و آینده ارزشمند باشد.

کلمات کلیدی: اصول، قواعد، شهرسازی گذشته، شهرهای سنتی، فضاهای شهری قدیمی، نمایانگرهای کیفیات محیطی.